

Sukevan vankila

Tulo-opas

päivitetty 09/2022

Sukevan vankila

Julkinen

Diaarinumero 9/400/2019

27.9.2022

Sisällys

1 Yleistä.....	3
1.1 Tietoa vankilasta.....	3
1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys	4
1.3 Rangaistusajan suunnitelma.....	4
2 Tutkintavankeus	4
3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite	5
3.1 Päätös rangaistusajasta	6
3.2 Valvottu koevapaus	6
4 Perushuolto ja asuminen.....	6
4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys	6
4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä	7
4.3 Tupakointi	7
5 Omaisuuden hallussapito	8
5.1 Käytössä olevat tavarat	8
5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan	8
5.3 Tavaroiden luovuttaminen poismääräykseksi	9
6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle	9
6.1 Puhelimen käyttö	9
6.2 Kirjeet ja postilähetykset	10
6.3 Sähköpostin vastaanottaminen.....	10
6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat	11
7 Ansiot ja rahankäyttö.....	11
7.1 Ansiot.....	11
7.2 Rahankäyttö.....	12
8 Tapaamiset.....	13
9 Poistumisluvat	14
9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)	15
9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)	15

9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)	16
10 Toimintaan osallistuminen	16
10.1 Työtoiminta	16
10.2 Opiskelu	17
10.3 Kuntouttava toiminta	17
10.4 Sähköiset palvelut	18
10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määräajaksi	18
11 Vapaa-aika	18
11.1 Vapaa-ajan toiminta	18
11.2 Kirjasto	19
11.3 Hengellinen toiminta	19
12 Terveystenhuolto	19
13 Käyttäytyminen vankilassa	20
14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua	21
14.1 Kanteleminen	21
14.2 Kantelun sisältö	21
14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle	21
14.4 Oikaisuvaatimukset	22
15 Henkilökunta ja asiointi	22

1 Yleistä

1.1 Tietoa vankilasta

Olet saapunut Sukevan vankilaan. Sukevan vankila on vuonna 1914 perustettu Pohjois-Savon rikosseuraamuskeskukseen kuuluva 181-paikkainen suljettu vankila, joka toimii vankeus- ja sakkorangaistusten täytäntöönpanovankilana miehille. Laitokseen on mahdollista sijoittaa myös tutkintavankeja, jotka odottavat muutoksenhakutuomioistuimen päätöstä. Vankila sijaitsee Sonkajärven kunnassa. Sukevan vankilan toiminnan painopistealueita ovat vangeille annettava koulutus, mielekäs työ ja sen ohessa annettava työnopastus ja ohjaus sekä muun kuntouttavan toiminnan järjestäminen.

Luet parhaillaan Sukevan vankilan tulo-opasta. Tulo-oppaan tarkoituksena on tutustuttaa sinut vankilan toimintaan sekä rangaistuksen suorittamiseen ja tutkintavankeuteen liittyviin käytäntöihin. Tutustu myös vankilan järjestyssääntöön, jonka määräyksiä sinun tulee noudattaa. Järjestyssääntö sisältää vankilaa koskevia määräyksiä. Lisäksi jokaisella osastolla on päiväjärjestys, josta ilmenee osaston aikataulu, esim. sellin ovien aukioloajat, ulkoilut, ruokailut, jne. Lisäksi jokaisella asuinosastolla on saatavissa kansio, johon on koottu vankeutta säätelevät lait ja asetukset sekä määräyksiä ja ohjeita. Kansiossa on myös vankilan toimintaa valvovien viranomaisten yhteystiedot. Valvontaviranomaisten yhteystiedot ovat myös osaston ilmoitustaululla.

Ulkomaalaisella vangilla ja tutkintavangilla on mahdollisuus olla yhteydessä kotimaansa edustustoon ja hänelle annetaan mahdollisuuksien mukaan tulkitsemisapua. Tutkintavangin kohdalla yhteydenpitoa edustustoon voidaan rajoittaa rikoksen selvittämiseen liittyvistä erityisen painavista syistä.

Kaikissa epäselvissä asioissa käänny henkilökunnan puoleen.

Sukevan vankilan käyntiosoite: Ristikkotie 10, 74345 Kalliosuo

Postiosoite: PL 2, 74345 Kalliosuo

Puhelin: 029 56 87100

Sähköposti: sukeva.vankila(at)om.fi

Vankisähköposti: sukeva_vankiposti.vankila(at)om.fi (Huom. poikkeava osoite)

1.2 Vastuuvirkamies ja perehdytys

Sinulle nimetään vankeuden/tutkintavankeuden ajaksi vastuuvirkamies. Vastuuvirkamies on henkilö, joka huolehtii vankeuden/tutkintavankeuden sujuvuudesta ja on arjessa aktiivisesti läsnä. Vastuuvirkamiehen kanssa voit ottaa esille itseäsi koskevia asioita, kuten lupien valmistelun (esimerkiksi: poistumisluvat ja tapaamiset), sähköisen asioinnin sekä arjen muita asioita. Vastuuvirkamiehen kanssa käsitellään myös esimerkiksi rangaistusajan suunnitelmaa ja siihen liittyviä tavoitteita, tavoitteiden edistämistä ja keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi.

Vastuuvirkamies tai muu asuinostosi henkilökuntaan kuuluva perehdyttää sinut vankilan ja osaston toimintaan. Perehdytyksen tukena on perehdytyslomake, jonka sisältämät asiat käydään kanssasi läpi. Vankilaan tulovaiheessa saattaa uusia asioita tulla eteen paljon, joten jos jotain jää epäselväksi, kannattaa asia tarkastaa henkilökunnalta.

1.3 Rangaistusajan suunnitelma

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, sinulle on ennen vankilaan tuloa laadittu henkilökohtainen rangaistusajan suunnitelma (Ransu). Suunnitelmaa voidaan täsmentää vankilassa. Rangaistusajan suunnitelma ohjaa rangaistusajan suorittamista, vapauttamista ja ehdonalaista vapautta. Rangaistusajan suunnitelmassasi on määritelty tavoitteet, joita kohden vankeusaikana tulisi työskennellä. Rangaistusajan suunnitelman ja vankilan tarjoamien mahdollisuuksien perusteella sinut sijoitetaan toimintaan vankilassa. Voit itse vaikuttaa rangaistusajan suunnitelman etenemiseen työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden. Rangaistusajan suunnitelman eteneminen vaikuttaa muun muassa avolaitokseen ja valvottuun koevapauteen sijoittamiseen. Rangaistusajan suunnitelman toteutumista seurataan säännöllisesti ja se otetaan tarkasteltavaksi vähintään kolme kertaa vuodessa.

Tutkintavangille rangaistusajan suunnitelmaa ei laadita ennen vankilaan tuloa, mutta hänen suostumuksellaan sen laatiminen voidaan aloittaa tutkintavankeusaikana.

2 Tutkintavankeus

Tutkintavankeus ei ole rangaistus, vaan esitutinnan ja oikeudenkäynnin aikana toteutettava pakkokeino. Sen tarkoituksena on turvata rikoksen esitutkinta, tuomioistuinkäsittely ja rangaistuksen täytäntöönpano sekä estää rikollisen toiminnan jatkaminen. Tutkintavankeudesta määrää tuomioistuin päättämällä vangita rikoksesta

epäillyn. Tutkintavankeus päättyy, jos tuomioistuin, syyttäjä tai poliisi (tai muu pidättämiseen oikeutettu virkamies) vapauttaa tutkintavangin. Tutkintavankeus päättyy viimeistään, kun käräjäoikeuden tuomio tulee lainvoimaiseksi tai jos käräjäoikeuden tuomiosta valitetaan, tutkintavangin asema säilyy, kunnes hovioikeuden tuomio annetaan. Tutkintavanki voi kuitenkin suostua täytäntöönpanoon ja tyytyä tuomioon siltä osin kuin hänet on tuomittu vankeusrangaistukseen ennen tuomion lainvoimaisuutta. Tällöin tuomittu alkaa suorittaa tuomittua vankeusrangaistusta muuttuen tutkintavangista vankeusvangiksi.

Tutkintavangeilla on osittain erilaiset oikeudet ja velvollisuudet kuin vankeusvangeilla, esimerkiksi tutkintavangin yhteydenpitoa voidaan rajoittaa pakkokeinolaissa säädetyillä edellytyksillä. Yhteydenpitorajoitus voi sisältää rajoituksia kirjeenvaihtoon, puhelimen käyttöön, tapaamisiin tai muihin yhteyksiin vankilan ulkopuolelle tai yhdessäoloon tietyn kiinniotetun, pidätetyn tai tutkintavangin kanssa. Tutkintavankeuteen liittyvästä yhteydenpidon rajoittamisesta ja sen voimassaolon jatkamisesta päättää tuomioistuin. Tutkintavangille ei voida myöskään myöntää vankilan ulkopuolisia lupia, kuten siviilityölupaa, opintolupaa tai lupaa valvottuun ulkopuoliseen toimintaan. Tutkintavankia ei myöskään voida sijoittaa vankilan ulkopuoliseen laitokseen.

Jos tutkintavanki tuomitaan ehdottomaan vankeuteen rikoksesta, jonka johdosta hänet oli vangittu, hänen tutkintavankeusaikansa vähennetään vankeusrangaistuksesta. Jos tutkintavanki on ollut aiheettomasti vangittuna, hänellä on oikeus saada valtiolta korvausta vapauden menetyksen johdosta. Korvausta haetaan Valtiokonttorista.

Tutkintavankeus voi alkaa yllättäen ja niin, ettei siihen ole ehtinyt varautua. Henkilökunnan puoleen voi kääntyä kaikissa mieltä askarruttavissa asioissa.

3 Vankeusrangaistus ja täytäntöönpanon tavoite

Vankeuden täytäntöönpanon tavoitteena on lisätä valmiuksiasi rikoksettomaan elämään ja sijoittumistasi takaisin yhteiskuntaan. Tätä tavoitetta kohden kanssasi työskentelee vankilan henkilökunta oman tehtäväkuvansa mukaisesti. Työskentelyn tavoitteena on edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointiasi sekä tukea sinua saavuttamaan rangaistuksen ajalle asetetut tavoitteesi. Kaikissa eteesi tulevilla kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

3.1 Päätös rangaistusajasta

Sinulle tehdään täytäntöönpanoyksikössä rangaistusaikaasi koskeva päätös vankeutesi alussa. Päätöksestä käyvät ilmi rangaistusajan laskemisen perusteet, ajankohta, jolloin vankeusrangaistus tai sakon muuntorangaistus tulee suoritetuksi, ehdonalaiseen vapauteen pääsyn tai muun vapauttamisen ajankohta sekä koeajan päättymispäivä. Päätöksestä ilmenee myös rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävän poistumisluvan aikaisin ajankohta.

Elinkautista vankeusrangaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee aikaisin ajankohta, jolloin vanki voidaan päästää ehdonalaiseen vapauteen. Yhdistelmärankaistusta koskevasta päätöksestä ilmenee valvonta-aika ja valvonta-ajan alkamisajankohta.

3.2 Valvottu koevapaus

Täytäntöönpanon loppupuolella on mahdollisuus päästä valvottuun koevapauteen, jos edellytykset koevapauteen sijoittamiselle täyttyvät. Sähköisesti valvottuun koevapauteen voi päästä aikaisintaan kuusi kuukautta ennen ehdonalaista vapauttamista. Valvottu koevapaus valmistellaan huolellisesti yhdessä vankilan henkilökunnan kanssa. Voit itse vaikuttaa mahdolliseen koevapauteen olemalla aktiivinen ja työskentelemällä yhdessä henkilökunnan kanssa rangaistusajan suunnitelmaan asetettuja tavoitteita kohden sekä käyttäytymällä moitteettomasti rangaistusaikanasi. Voit myös itse hakea koevapauteen. Koevapauden valmistelu kannattaa aloittaa yhdessä henkilökunnan kanssa.

4 Perushuolto ja asuminen

4.1 Vaatetus, liinavaatteet, vaatteiden huolto ja siisteys

Saat vankilassa käyttää omia vaatteitasi. Omien vaatteiden käyttöä voidaan kuitenkin rajoittaa muun muassa vankilan järjestyksen vuoksi. Jos vaateen hallussapitoa rajoitetaan, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen.

Tästä poikkeuksena on tehostetun valvonnan osastot (selliosaston 2 kerros), jolle on tehty määräaikainen päätös omien vaatteiden käyttökiellosta.

Pukeutumisen vankilan alueella tulee olla asiallista. Epäselvissä asiallista pukeutumista koskevissa asioissa voit aina kääntyä henkilökunnan puoleen. Omien vaatteiden lisäksi tai sijasta sinulla on oikeus saada käyttöösi vankilan vaatteet.

Työhön osallistuessasi sinun tulee käyttää toimipisteen määräysten mukaista vaatetusta, johtuen muun muassa työturvallisuudesta. Jos työ edellyttää työvaatetuksen käyttämistä, saat asianmukaiset työvaatteet ja suojavaatteet käyttöösi vankilasta.

Liinavaatteet, kuten lakanat, saat käyttöösi vankilasta.

Rikosseuraamuslaitoksen tekstiilien (liinavaatteiden ja vankivaatteiden) pesu tapahtuu keskitetysti vankilan ulkopuolisessa pesulassa. Henkilökunta ohjeistaa sinua tekstiilien vaihtopäivistä tarkemmin. Tekstiilien vaihtopäivä ilmenee tarkemmin osaston päiväjärjestyksestä. Huolehdi itse omien vaatteidesi pesusta. Jokaisella osastolla on tähän tarkoitettut tilat ja laitteet.

Vankilassa sinun tulee itse huolehtia oman sellisi siisteydestä. Jokainen siivoaa yhteisissä tiloissa omat jälkensä esimerkiksi ruoanlaiton jälkeen. Jätteet on lajiteltava ohjeiden mukaisesti. Henkilökunta opastaa tarkemmin käytännöistä ja työnjaosta yhteisten tilojen siivoamiseen liittyen.

4.2 Ruokahuolto ja laitosmyymälä

Sinulle tarjotaan vankilan puolesta arkisin neljä ateriaa: aamiainen, lounas, päivällinen ja iltapala. Viikonloppuisin tarjotaan aamiainen ja yhdistetty lounas/päivällinen sekä iltapala.

Jos sinulla on tarve erikoisruokavaliolle terveydellisestä syystä, uskonnollisen tai muun perustellun vakaumuksen vuoksi, tulee sinun ilmoittaa siitä heti saavuttuasi vankilaan.

Ruokatarvikkeita ja joitakin muita arjessa tarvitsemiä tuotteita voi ostaa vankilan laitosmyymälästä eli kanttiinista. Kanttiiniostokset maksetaan Rikosseuraamuslaitoksen maksukortilla (katso oppaan kohta Rahankäyttö). Vangilla on kanttiinissa yksi käyntikerta viikossa. Kanttiinin ajankohta ilmenee osaston päiväjärjestyksestä. Mahdolliset muutokset aikatauluihin ilmoitetaan erikseen.

Huom! Tee ostoslista etukäteen valmiiksi myyntitilanteen nopeuttamiseksi. Myös vankipuhelimien puheajan myynti vain kanttiinikäynnin yhteydessä.

4.3 Tupakointi

Tupakointi on sallittu ainoastaan omassa sellissä, ulkona ja siihen erikseen varatuissa tiloissa. Sellin ovi on pidettävä kiinni tupakoitaessa, jotta tupakansavua ei kulkeudu

käytävätiloihin. Käytävillä, toimistoissa, yleisissä ja yhteisissä tiloissa tupakointi on ehdottomasti kielletty! Sopimusosastolla on erilliset tupakointiohjeet.

Tupakointi junaliikenteen vankivaunussa on kielletty. Kiellon vuoksi vankivaunuissa vangeille tarjotaan tarvittava määrä nikotiinikorvaustuotteita.

5 Omaisuuden hallussapito

5.1 Käytössä olevat tavarat

Saat pitää hallussasi kohtuullisen määrän henkilökohtaisia omaisuutta ottaen huomioon muun muassa säilytystilat, paloturvallisuus ja tarkastustoiminta. Jos esineen tai aineen hallussapito evätään, sinulla on oikeus saada asiassa päätös oikaisuvaatimusosoituksineen.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö, erityisesti 11§. Siinä on määritelty omaisuuden hallussapitosäännöt sekä esineet, joita ei saa pitää hallussa.

Huomioithan, että jos haluat hankkia vankilan ulkopuolelta tavaroita, sinun tulee ennen niiden hankkimista varmistua siitä, onko niitä mahdollista saada haltuun tai säilytettäväksi.

Vankilan vastaanotossa laaditaan luettelo omaisuudesta, jota olet tuonut mukana. Ne tavarat, joita et saa selliisi, pannaan hyvään säilöön ja saat ne lähtiessäsi takaisin. Tämä ei koske tavaroita tai aineita, jotka ovat vaarallisia tai laissa kiellettyjä.

Selleissä on televisio ja radio. Vanki voi tuoda vankilaan myös oman radion, videolaitteen, DVD-soittimen ja pelikonsolin. Laitoksen ulkopuolelta tuodut laitteet tarkastetaan laitetarkastajan toimesta ja kirjataan omaisuusluetteloon. Vastaanoton henkilökunnalta voi varmistaa, millaisia laitteita laitokseen saa tuoda.

Omaisuuden hallussapitoasioissa ota yhteyttä asiointilomakkeella vastaanottoon. Sieltä saat tarkemmat ohjeet ja tiedot siitä, miten hallussa olevia tavaroita voi vaihtaa.

5.2 Tavaroiden toimittaminen vankilaan

Vanki voi vastaanottaa postipaketteja. Paketit saavat sisältää esimerkiksi vaatetavaraa ja kirjallisuutta. Vankilaan saapuva tavara kulkee aina vastaanoton kautta, jossa ne tarkastetaan ja kirjataan vangin omaisuusluetteloon sekä tarkastetaan hallussapito-oikeus.

Elintarvikkeita ei saa vankilassa haltuun. Henkilökunnalta voi tiedustella tarkempia ohjeita hallussapidosta ja saapuvista tavaroista.

Tapaamisen yhteydessä tapaajasi voi jättää sinulle vähäisen määrän hallussapitomääräyksen mukaisia tavaroita, esimerkiksi lehtiä, vaatteita tai henkilökohtaisia käyttöesineitä, mutta EI esimerkiksi elintarvikkeita, tupakkatuotteita, pesuaineita tai kosmetiikkatuotteita. Vangille tuotavan tavarat tulee olla sellaista, että se voidaan rikkomatta tarkastaa. Tapaaja voi jättää tavaraa vain sille vangille, jota hän on tulossa tapaamaan. Kaikki vangille tarkoitettu omaisuus on annettava henkilökunnalle, ei suoraan vangille. Tapaajan tulee merkitä tavaroihin sekä tapaajan että tavattavan vangin nimi.

Huomioithan, että vankilan säilytystilat ovat rajalliset, minkä vuoksi kaikkea omaisuuttasi ei voida säilyttää vankilassa. Omaisuutesi, jota ei voida säilyttää vankilassa, lähetetään sinun kustannuksellasi osoittamaasi paikkaan.

5.3 Tavaroiden luovuttaminen poisvietäväksi

Jos haluat luovuttaa tai lähettää tavaroita pois vietäväksi, ota asiointilomakkeella yhteys vankilan vastaanottoon.

6 Yhteydenpito vankilan ulkopuolelle

6.1 Puhelimen käyttö

Sinulla on mahdollisuus olla puhelimitse yhteydessä vankilan ulkopuolelle, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus).

Kun saavut vankilaan, sinulle luodaan puhelinjärjestelmään henkilökohtaiset puhelintunnukset vain sinun käyttöösi. Järjestelmään kirjataan ilmoittamasi puhelinnumerot. Numeroiden maksimimäärä on 20 kpl, mutta niitä voi vaihtaa. Puhelin sijaitsee asunto-osaston käytävällä. Puheaikaa voi ostaa kerran viikossa kanttiinista. Vankilaan saapuvalla on oikeus yhteen tulosoittoon vankilan laskuun.

Sinulle ei voi soittaa vankilaan eikä vankilasta anneta puhelimitse tietoja vangeista vankilan ulkopuolelle. Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö, josta löydät osastokohtaiset puhelimen käyttöajat ja puhelimen käytön määräykset.

6.2 Kirjeet ja postilähetykset

Sinulla on oikeus lähettää kirjeitä postin välityksellä, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu (lue yhteydenpitorajoituksista lisää kohdasta 2. Tutkintavankeus).

Lähtevät kirjeet jätetään osastolla olevaan postilaatikkoon, josta henkilökunta toimittaa ne eteenpäin ja postiin. Osaston postilaatikko tyhjennetään arkipäivisin klo 8 mennessä.

Vankilasta lähtevään postilähetykseen on merkittävä näkyviin lähettäjän nimi ja vankinumero. Mikäli et halua merkitä nimeäsi näkyviin, sinun tulee antaa lähetys henkilökohtaisesti vankilan henkilökunnalle. Postimerkkejä ja kirjekuoria voit ostaa kanttiinista.

Vankilaan voi lähettää kirjeitä. Kaikki vankilaan tullut posti avataan ja tarkastetaan ennen postin antamista vangille. Poikkeuksen tästä tekevät asianajajien kirjeet, sekä vankilan toimintaa valvovien viranomaisten kirjeet ja muut erikseen mainitut viranomaispostit.

Sinulle voi lähettää postia vankilaan osoitteeseen: Sukevan vankila, Ristikkotie 10 (PL 2), 74345 Kalliosuo. Lähetykseen tulee merkitä: vankilan nimi ja osoite, vangin nimi sekä lähettäjän tiedot.

Huomioithan sinulle saapuvien postipakettien osalta, että vastaanottajan osoitekenttään tulee merkitä ensin Sukevan vankilan, sitten sinun nimesi ja osoitteeksi vankilan osoite. Näin varmistetaan postipaketin perilletulo, koska vankilan henkilökunta ei nouda postista sinulle lähetettyjä paketteja, vaan posti toimittaa ne vankilaan.

Kirjeet ja muut postilähetykset voidaan tarkastaa vankilassa. Kirjeet jaetaan osastoille tarkastuksen jälkeen. Asianajajien kirjeet sekä vankilan toimintaa valvovien viranomaisten kirjeet toimitetaan avaamattomina.

Jos kirjeessä tai postilähetyksessä saapuu rahaa, muita esineitä tai aineita, joiden hallussapito on vankilassa kielletty, ne on välittömästi toimitettava vankilan henkilökunnalle.

6.3 Sähköpostin vastaanottaminen

Voit vastaanottaa sähköpostia suljettuun vankilaan:

sukeva_vankiposti.vankila(at)om.fi (huom. osoitteen alaviiva)

Sähköpostiviestin otsikkokenttään tulee syöttää sinun etu- ja sukunimesi sekä viestin tekstikenttään lähettäjän oma etu- ja sukunimi, jotta tiedot viestin lähettäjistä välittyvät. Tietoturvasyistä järjestelmä poistaa viesteistä kaikki liitetiedostot ja kuvat. Sinulle ei toimiteta muuta kuin sähköpostiviesti.

6.4 Internetin käyttö ja sähköisen asioinnin työasemat

Sähköisen asioinnin (SA) työasemilla pääsee käyttämään rajatusti internetiä, Skypeä ja sähköisen opiskelun alustaa Moodlea.

Voit hakea lupaa internetin käyttöön toimeentuloon, työ-, koulutus-, oikeus-, sosiaali- tai asuntoasioiden hoitamiseen liittyvästä tai muusta vastaavasta tärkeästä syystä. Lupaa haettaessa on internetin käyttö perusteltava yksilöllisesti (esimerkiksi laskun maksu verkkopankissa). Internetin käyttöä voidaan tarvittaessa valvoa. Lupa haetaan erillisellä lupalomakkeella. Voit myös saada luvan sähköpostiviestien lähettämiseen ja vastaanottamiseen. Sähköpostia voi käyttää vain virallisten asioiden hoitamiseen, ei yhteydenpitoon kirjeen tai puhelimen sijaan.

Sukevan vankilan sähköisen asioinnin ohjaaja ja tarvittaessa muu henkilökunta antaa sinulle tarvittaessa lisätietoja asiasta ja opastaa vahvaa sähköistä tunnistautumista vaativien palvelujen käyttöön (monet viranomaisten asiointipalvelut, kuten Kela tai Vero). Osaa sähköisistä palveluista voi hyödyntää myös rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden toteuttamiseen (esimerkiksi kuntoutumisessa ja opiskelussa). SA-työasemien Portti-avaussivulta (<https://www.rikosseuraamus.fi/fi/index/portti.html>) löytää linkkejä näihin sähköisiin palveluihin teemoittain.

Sähköisten palveluiden käyttömahdollisuuksista ja toiminnoista on lisää tietoa Sähköiset palvelut -kohdan alla. Videoyhteyden kautta järjestettävistä tapaamisista (Skype) on tietoa Tapaamiset-kohdan alla.

7 Ansiot ja rahankäyttö

7.1 Ansiot

Sinulle maksetaan verotonta toimintarahaa, jos osallistut vankilassa työtoimintaan, koulutukseen tai kuntoutukseen. Toimintaraha on 3,01 tai 4,62 euroa toimintapäivältä (max 5 päivältä/viikko). Toimintarahan maksu aloitetaan lähtökohtaisesti alimman

toimintarahaluokan mukaan. Vankeusrangaistusta suorittavilla vangeilla toimintarahaluokkaan vaikuttaa rangaistusajan suunnitelmassa asetettujen tavoitteiden toteutumisen lisäksi osallistumisen säännöllisyys ja kesto. Tutkintavangeilla toimintarahaluokkaa arvioidaan ensisijaisesti toimintaan osallistumisen keston ja säännöllisyyden perusteella.

Toimintaraha voidaan jättää kokonaan tai osittain maksamatta, jos saat muulta viranomaiselta taloudellista tukea (esimerkiksi opintorahaa) toimintaasi.

Toimintarahan lisäksi sinulle maksetaan käyttörahaa 1,60 euroa jokaiselta rangaistukseksi luettavalta päivältä, myös viikonlopun päiviltä.

Sinulle voidaan vankilaan saapuessasi maksaa käyttörahaa etukäteen 14 päivältä välttämättömien hankintojen suorittamista varten, jos olet varaton vankilaan saapuessasi. Maksettu ennakko vähennetään myöhemmin maksettavista käyttörahoista.

7.2 Rahankäyttö

Vankilassa saat käyttöösi MasterCard-pohjaisen prepaid-maksukortin ja siihen liittyvän henkilökohtaisen IBAN-tilinumeron. Korttia käytetään henkilökohtaisen PIN-koodin avulla.

Maksukortilla voit tehdä ostoksia vankilan kanttiinissa. Maksukortti käy myös vankilan ulkopuolella kaupoissa, kahviloissa ja junissa eli kaikissa paikoissa, joissa sirullisella maksukortilla maksaminen on mahdollista ja sillä voi nostaa rahaa pankkiautomaatista Suomessa. Maksukortissa ei ole lähimaksuominaisuutta eikä sillä voi tehdä nettiostoja. Maksukortin saldo ja tapahtumat on mahdollista tarkistaa kortinhaltijan portaalissa. Voit kääntyä henkilökunnan puoleen maksukortin käyttöön liittyvissä asioissa.

Vankilaan tullessa mukanasi tuoma käteinen raha euroina ladataan maksukortille. Rikosseuraamuslaitos maksaa kaikki saamasi etuudet maksukortille.

Jos saat rahaa vankilan ulkopuolelta, sinun tulee itse huolehtia, että oikea IBAN-tilinumero on rahan siirtäjällä tiedossa. Rikosseuraamus.fi-sivustolta löytyy tarkemmat ohjeet rahan siirtäjälle.

Ota yhteys vankilan henkilökuntaan, jos haluat itse lähettää rahaa tai maksaa laskuja. Sakon maksuun tarkoitetut rahat voi tuoda vankilan päivystykseen. Sakkoraha on tuotava mahdollisuuksien mukaan tasasummana.

8 Tapaamiset

Voit tavata perhettäsi, ystäviäsi ja tuttaviasi vankeusaikana, jos yhteydenpitoa ei ole rajoitettu.

Eri tapaamismuotoja ovat valvottu tapaaminen, valvoton tapaaminen, lapsen tapaaminen, asiamiehen tapaaminen ja vankien välinen valvottu tapaaminen. Videoyhteyden (Skype) kautta järjestettävä tapaaminen on myös mahdollista.

Lue huolellisesti vankilan järjestyssääntö. Järjestyssäännöstä ilmenee tarkemmin tapaamisajat, kesto, tapaamisiin liittyvät ehdot ja hakemistapa.

Muistathan varata tapaamiset ajoissa, jotta tapaamisjärjestelyt ehditään toteuttaa!

Valvotut tapaamiset

Valvotut tapaamiset järjestetään pääsääntöisesti viikonloppuisin siihen varatussa tilassa. Tilassa voi olla samaan aikaan myös muita vankeja ja tapaaajia.

Valvomattomat tapaamiset

Valvomattomia tapaamisia järjestetään pääsääntöisesti viikonloppuisin. Hakiessaan valvomattoma tapaamista vanki sitoutuu päihdevalvontaan. Vangille tehdään virtsatesti ennen valvomattoman tapaamisen myöntämistä. Testituloksen tulee olla negatiivinen. Päihdetesti voidaan ottaa myös valvomattoman tapaamisen jälkeen ennalta ilmoittamatta. Mikäli testitulos on positiivinen tai vanki kieltäytyy testistä, valvomattoma tapaamista ei voida myöntää.

Valvomattomissa tapaamistiloissa on ns. normaalit kodinomaiset huoneet. Niissä on pieni keittiö ja oleskelutilaa. Vanki saa viedä kanttiinista ostamia tuotteita kohtuullisen määrän valvomattomaan tapaamiseen. Ostetut tavarat toimitetaan suoraan kanttiinista tapaamistiloihin. Osastolta tapaamiseen ei saa viedä mitään tavaroita. Tapaaja vie nauttimatta jääneet elintarvikkeet pois vankilasta tapaamisen jälkeen tai elintarvikkeet laitetaan tapaamistilan roskakoriin. Vanki ei saa viedä mitään tavaraa tapaamistilasta takaisin vankiosastolle. Tapaamistiloissa on liinavaatteet ja pyyhkeet. Tiloissa on lapsille leluja ja kirjoja. Omia leluja tai kirjoja ei voi tuoda tapaamisiin.

Valvomattomiin tapaamisiin ja valvottuihin lapsitapaamisiin tapaajat saavat tuoda pienelle lapselle tarvittavat lasten vaipat, avaamattomat lastenruokapurkit, avaamattomat valmiit äidinmaidon korviketta sisältävät tetrapakkaukset, tyhjän tuttipullon ja tutin.

Tapaamistilat on siivottava ennen tapaamisen päättymistä ja kaikki tavarat on laitettava paikoilleen. Tapaamistiloissa on puhelin, jolla saa yhteyden henkilökuntaan. Tapaaminen voidaan keskeyttää tapaajan tai vangin pyynnöstä.

Lapsitapaamiset

Valvotut lapsitapaamiset voidaan järjestää siihen erikseen varatussa tilassa. Tapaamisia järjestetään alle 15-vuotiaille lapsille. Pienellä lapsella voi olla mukana tuttu ja turvallinen aikuinen saattajana. Lapsi voi valvotuissa lapsitapaamisissa olla esim. isän sylissä. Aikuista saattajaa koskevat normaalit valvotun tapaamisen säännöt, eli koskettaminen ei ole sallittua.

Alle 18-vuotiaiden tapaamiset

Sukevan vankila tekee alaikäisten tapaajien kohdalla pääsääntöisesti aina yhteistyötä lapsen huoltajan ja lapsen kotikunnan sosiaalitoimen kanssa. Yhteistyöllä pyritään varmistamaan lapsen edun toteutuminen tapaamisten myöntämisessä.

Alaikäisen tapaajan päästäminen vankilaan tapaamaan muita kuin vanhempansa edellyttää hänen huoltajansa suostumusta. Tapaaja, joka on täyttänyt 15 vuotta, voi kuitenkin tavata lähiomaistaan ilman huoltajan suostumusta, jollei huoltaja ole nimenomaisesti ilmoittanut vastustavansa tapaamista. Jos alaikäinen tapaaja on huostaan otettu, lastensuojeluviranomainen päättää suostumuksesta.

Alle 15-vuotiasta tapaajaa ei pääsääntöisesti päästetä vankilaan ilman saattajaa.

9 Poistumisluvat

Sinulle voidaan myöntää lupa poistua vankilasta lyhyeksi aikaa (poistumislupa). Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, poistumislupa voidaan myöntää rangaistusajan pituuden (RP), tärkeän syyn (TS) tai erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella.

Tutkintavangille voidaan myöntää poistumislupa vain erittäin tärkeän syyn (ETS) perusteella. Tutkintavangille voidaan myös myöntää lyhyt saatettu poistumislupa kiireellisen ja välttämättömän asian hoitamiseksi.

Voit hakea poistumislupaa kirjallisesti osaston toimistosta saatavalla hakemuksella. Poistumislupahakemus mahdollisine liitteineen jätetään osaston henkilökunnalle.

Poistumisluvasta päättää vankilan johtaja tai apulaisjohtaja. Määrätyissä tapauksissa poistumisluvista päättää Operatiivisen vastualueen johtaja. Poistumislupa voidaan myöntää myös saatettuna.

Jätäthän poistumislupahakemuksen hyvissä ajoin, viimeistään kolme viikkoa ennen poistumisluvan ajankohtaa. Näin varmistetaan, että poistumislupa ehditään käsitellä.

9.1 Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella (RP)

Edellytykset rangaistusajan pituuden perusteella myönnettävälle poistumisluvalla ovat:

- luvan myöntäminen edistää rangaistusajan suunnitelmasi toteutumista;
- poistumisluvan ehtojen noudattamista voidaan pitää todennäköisenä ja
- sinun täytyy sitoutua päihteettömyyden valvontaan ja muuhun tarpeelliseen valvontaan.

Poistumislupa rangaistusajan pituuden perusteella voidaan myöntää, kun poistumislupa-aika on alkanut. Poistumislupa-aika lukee rangaistusaikapäätöksessäsi. Poistumisluvan ajankohtaa voidaan aikaistaa, jos vanki on huolellisesti noudattanut rangaistusajan suunnitelmaa. Tällöin poistumislupa voidaan myöntää joko suunnitelman toteuttamiseksi, taikka yksittäisessä tapauksessa vangin yhteyksien säilymiseksi, toimintakyvyn ylläpitämiseksi tai muun vastaavan syyn vuoksi.

Poistumislupia voidaan myöntää rangaistusajan pituuden perusteella korkeintaan kolme vuorokautta kahden kuukauden aikana.

9.2 Poistumislupa tärkeästä syystä (TS)

Poistumislupa voidaan myöntää myös tärkeästä syystä. Tärkeä syy voi olla perheeseen liittyvä tai työ-, koulutus-, sosiaali- ja asuntoasioiden sekä toimeentuloon ja terveydenhoitoon liittyvien asioiden hoitamista.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

9.3 Poistumislupa erittäin tärkeästä syystä (ETS)

Erittäin tärkeä syy voi olla lähiomaisen tai muun läheisen vakava sairaus, hautajaiset tai muu tämänkaltaisen syy.

Poistumislupa myönnetään siksi ajaksi, jota kyseisen asian hoitaminen välttämättä vaatii.

10 Toimintaan osallistuminen

Jos olet suorittamassa vankeusrangaistusta, olet velvollinen työ- ja toiminta-aikana osallistumaan vankilan järjestämään tai hyväksymään toimintaan. Terveystila, toimintakyky tai ikä voivat olla perusteena toimintavelvollisuudesta vapauttamiselle. Sinut sijoitetaan toimintaan ottaen huomioon muun muassa rangaistusajan suunnitelmasi. Toiminta voi olla työtoimintaa, koulutusta tai kuntouttavaa toimintaa kuten esimerkiksi ohjelmatoimintaa tai yksilötyötä.

Jos olet tutkintavanki, osallistuminen työhön ja muuhun toimintaan on vapaaehtoista. Jos haluat osallistua toimintaan, siihen varataan mahdollisuuksien mukaan tilaisuus. Tutkintavangille ei kuitenkaan voida antaa lupaa siviilityöhön, opintoihin tai muuhun sijoitukseen vankilan ulkopuolella tai ulkopuoliseen laitokseen.

Henkilökunnalta saat opastusta kaikkien vankilan palveluiden käyttöön.

10.1 Työtoiminta

Vankilassa on tarjolla työpaikkoja esimerkiksi metalliteollisuudessa, Puolustusvoimien telta- ja kypäräkorjaamolla ja osaston puhtaanapidossa. Sopimusosaston vangit voivat osaston toiminnan lisäksi toimia ulkotyöryhmässä erilaisissa kiinteistöhoitokäytävissä ja muissa avustavissa tehtävissä. Työhön hakeutuminen tapahtuu työhön sijoittelun kautta. Jos asut työtoimintaan sijoitettavien osastolla, osallistut työnjohtajien vetämään työhön sijoittelukokoukseen. Se pidetään pääsääntöisesti kerran viikossa.

Kaikilta vankilan osastoilta ei voi osallistua päärakennuksen ulkopuolella toteutettavaan työtoimintaan. Jokaiselle vangille pyritään kuitenkin löytämään häntä parhaiten hyödyttävä ja rangaistusajan suunnitelmaa edistävä toimintamuoto.

Vankilan työtoiminnassa voi suorittaa ammatillisen tutkinnon tai sen osia erityisesti metalliteollisuudessa. Työtoiminnassa on mahdollista suorittaa myös valmentavan koulutuksen osia.

10.2 Opiskelu

Vankeusrangaistusta suorittavat voivat opiskella luokkaopetuksessa lukio- ja perusopintoja. Opinnoissaan pidemmälle ehtineet voivat opiskella myös Oulun aikuislukion Moodlella. Moodle on sähköinen vankilan oppimisympäristö. Vangilla on mahdollisuus suorittaa koulutussopimuksena metallialan tutkinto tai sen osia vankilan metallityöhön osallistumalla. Vankilassa on tarjolla ulkopuolisen oppilaitoksen järjestämää ammatilliseen koulutukseen valmentavaa opetusta (TUVA). Opintoja voi jatkaa muissa vankiloissa. Opintoasioissa ota yhteys opinto-ohjaajaan.

10.3 Kuntouttava toiminta

Vankilan **sosiaalityöstä** saat ohjausta ja tukea rangaistusajan suunnitelman edistämiseen, vapautumisen ja mahdollisen valvotun koevapauden valmisteluun. Sosiaalityössä avustetaan laaja-alaisesti vankien siviiliasioiden hoitoon liittyvissä asioissa ja tehdään verkostoyhteistyötä vankilan ulkopuolisiin toimijoihin yhdessä vangin kanssa. Sosiaalityössä vastataan vankilan lapsi- ja perhetyöstä ja valmistellaan mm. valvomattomia tapaamisia ja lapsitapaamisia.

Vankilassa järjestetään **kuntouttavaa ohjelma- ja päihdetyötä**, jonka tarkoituksena on tukea vankeja muuttamaan rikollista käyttäytymistä ylläpitäviä ajattelu- ja toimintamallejaan. Kuntouttavalla toiminnalla voidaan tukea rangaistusajan suunnitelman tavoitteiden saavuttamisessa ja motivoida elämänmuutokseen. Kuntouttavaa toimintaa järjestetään ryhmäkursseina ja yksilökeskusteluina. Tukea saat mm. päihteiden aiheuttamien ongelmien käsittelyyn, päihteistä irti pääsemiseen ja päihteettömään elämään. Vangeilla on mahdollisuus hakea myös avoimemmille sopimusosastolle, jolla asuminen edellyttää sitoutumista päihteettömyyteen. Väkivaltaista käyttäytymistä voi pyrkiä muuttamaan erityisohjaajien vetämillä kursseilla ja yksilökeskusteluissa. Kuntouttavaa ja muutokseen tukevaa toimintaa järjestävät erityisohjaajat. Ota yhteyttä asiointilomakkeella - he ovat sinua varten. He auttavat myös rangaistusajan suunnitelmaan liittyvissä asioissa ja järjestävät tarvittaessa luotettujen yhteistyökumppaneiden palveluita vankeusaikaisen työskentelyn tueksi.

Henkilökunnalta saat opastusta kaikkien vankilan palveluiden käyttöön.

10.4 Sähköiset palvelut

Rangaistusajan suunnitelmaa voi edistää myös käyttämällä sähköisiä palveluita.

Sähköisen asioinnin (SA) -työasemien käytöstä on kerrottu kohdassa ”Internetin käyttö ja sähköiset palvelut”.

Vankilassa on käytössä vankien sähköisen asioinnin (SA) työasemia, joilla voi käyttää vangeille suunnattua Portti-sivustoa, jolta löytyy mm. itseapuhjelmia sekä saada tukea ja ohjausta omien asioiden sähköisessä hoitamisessa. Sähköisen asioinnin ohjaaja ja erityisohjaajat hyödyntävät SA-työasemia omassa työssään vankien kanssa. Tarpeen mukaan järjestetään yksilöllisiä Skype-tapaamisia esim. Kelan, sosiaalitoimen ja TE-palvelujen kanssa. Lisäksi erityisohjaajat voivat osana omaa toimintaansa järjestää eri palveluiden (viranomaiset, järjestöt, vertaistojat) yleisinfoja sähköisesti ja ryhmämuotoisesti.

Opinto-ohjaajan tukemana voi myös selvittää Moodle-opiskelun mahdollisuuksia silloin, kun luokka- tai ryhmämuotoinen opiskelu ei onnistu.

10.5 Osallistumisvelvollisuudesta vapauttaminen määrääjäksi

Sinut voidaan rangaistusajan suunnitelman toteutuminen huomioon ottaen vapauttaa osallistumisvelvollisuudesta kahdeksi arkipäiväksi jokaista kalenterikuukautta kohden, jos osallistut toimintaan säännöllisesti.

Rikoksesta syytteessä olevalle vangille annetaan tarpeellinen vapautus osallistumisvelvollisuudesta puolustuksen valmistelemiseksi. Osallistumisvelvollisuudesta voidaan vapauttaa myös muusta tärkeästä syystä ja määräaikaisen työkyvyttömyyden vuoksi.

11 Vapaa-aika

11.1 Vapaa-ajan toiminta

Sinun on mahdollista osallistua vapaa-ajallasi vankilassa järjestettävään vapaa-ajan toimintaan vankilan päiväjärjestyksen ja tarjonnan mukaisesti. Voit osallistua vapaa-ajan

toiminnan suunniteluun ja järjestämiseen tekemällä esityksiä järjestettävistä vapaa-ajan toiminnoista niistä vastaavalle vankilan virkamiehelle.

Sukevan vankilan liikuntatoiminnasta vastaavat liikunnanohjaajat. Vankilassa on kuntosali ja liikuntasali, sekä ulkoilupihalla kuntosalilaitteet. Päiväjärjestyksestä näkee oman asuinosaaston liikuntavuorot. Liikuntatilojen yhteydessä on myös musiikin soittomahdollisuus. Ulkoilumahdollisuus on päivittäin, yhden tunnin ajan, oman osaston vankien kesken. Ulkoiluajat näet osaston päiväjärjestyksestä. Jos osasto on suljettu ulkoilun alkaessa, ulkoiluun pääsee painamalla sellissä olevaa ilmoittautumisnappia.

Saat ajankohtaista tietoa vapaa-ajan toiminnoista osastosi ilmoitustaululta sekä päiväjärjestyksestä.

11.2 Kirjasto

Sinulla on mahdollisuus käyttää vankilan kirjastoa kerran viikossa. Tiedot kirjaston käytön ajankohdista löydät osastosi päiväjärjestyksestä. Kirjojen lisäksi voit lainata kirjastosta myös äänikirjoja. Vankiosastoille toimitetaan myös sanomalehtiä luettavaksi. Mikäli et löydä haluamaasi kirjaa vankilan kirjastosta, ota yhteyttä opinto-ohjaajaan.

11.3 Hengellinen toiminta

Sinulla on mahdollisuus osallistua hengellisiin tilaisuuksiin ja päästä keskustelemaan hengellisistä asioista. Uskonnollista ja hengellistä työtä tekee vankilapastori. Vankilassa on kappeli, jossa hengellisen toiminnan harjoittaminen on mahdollista.

Vankilassa järjestetään jumalanpalveluksia ja hengellisiä tilaisuuksia. Hengellisiä tilaisuuksia pidetään osastoittain pääsääntöisesti sunnuntaisin ja maanantaisin. Seurakunnat pitävät lisäksi kotipaikkaryhmiä ja tekevät vierailuja vankilaan. Tilaisuuksista tiedotetaan osaston ilmoitustaululla. Uskonnollisissa ja hengellisissä asioissa sinua auttaa vankilan pastori, johon voit ottaa yhteyttä asiointilomakkeella.

12 Terveystenhuolto

Vankiterveydenhuolto (VTH) on Terveysten ja hyvinvoinnin laitoksen (THL) alainen ja sen tehtävä on järjestää terveysten palvelut kaikille Suomen vangeille. Vankiterveydenhuollolla on vankilassa poliklinikka, jossa sinulla on mahdollista hoitaa terveytesi liittyviä asioita.

Sairaanhoitajien vastaanotolle pääset täyttämällä asiointilomakkeen, joka jätetään osastolla sijaitsevaan postilaatikkoon. Osastoilla on saatavilla Poli-logolla olevia kirjekuoria, joilla voit toimittaa asiointilomakkeen polille suljetussa kirjekuoressa. Uuden osaston vangeilla on mahdollisuus jättää polille menevä posti myös ruokalan oven vieressä olevaan polin postilaatikkoon. Sairaanhoitajien vastaanotto toimii arkipäivisin klo 7.30 – 15.45. Poliklinikan sairaanhoitajien kautta tehdään ajanvaraukset lääkärille ja hammaslääkärille. Voit ottaa poliklinikalle yhteyttä myös mielenterveysasioissa.

Sinut siirretään tilapäisesti hoitoon tai tutkimuksiin vankilan ulkopuolelle, jos sairauttasi tai vammaasi ei voida hoitaa vankiterveydenhuollon puitteissa. Tällöin olet valvonnan alaisena.

Potilaille annettavat lääkkeet nautitaan lääkärin ohjeiden mukaan määrättyinä ajankohtina. Lääkkeet ovat henkilökohtaisia. Käyttämättä jääneitä lääkkeitä ei saa kerätä selliin. Palauta käyttämättömät lääkkeet poliklinikalle. Kaikki muutokset lääkitykseen tekee vankilan lääkäri.

Äkillisissä terveyteen liittyvissä ongelmissa ota yhteyttä vankilan henkilökuntaan.

13 Käyttäytyminen vankilassa

Vankeutta säätelevät monet normit, siksi sinun on syytä tutustua vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin. Tarkempia ohjeita ja määräyksiä on vankilan järjestyssäännössä, jota sinun myös tulee noudattaa.

Sinun on käyttäydyttävä asiallisesti henkilökuntaa, toisia vankeja ja muita henkilöitä kohtaan. Sinun on myös noudatettava henkilökunnan ohjeita ja käskyjä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus vankeuslain, tutkintavankeuslain tai niitä koskevan asetuksen, Rikosseuraamuslaitoksen määräyksen ja vankilan järjestyssäännön rikkomisesta. Kurinpitorangaistus voidaan määrätä myös, jos et noudata henkilökunnan kehotusta tai käskyä.

Sinulle voidaan määrätä kurinpitorangaistus myös, jos syylistyt vankilassa tai Rikosseuraamuslaitoksen virkamiehen valvonnan alaisena rikokseen, josta ei ole odotettavissa ankarampaa rangaistusta kuin sakkoa. Tällaisia rikoksia ovat esimerkiksi huumausaineen käyttörikos, haitanteko virkamiehelle, virkamiehen vastustaminen,

karkaaminen tai sen yritys, lievä pahoinpitely, pahoinpitely tai sen yritys, lievä vahingonteko, vahingonteko, laiton uhkaus ja vangin varustautuminen aseella.

Jos aiheutat tahallisesti tai huolimattomuudesta vankilalle vahingon (esimeriksi kadonneet tai rikkoutuneet laitteet) olet velvollinen korvaamaan sen. Asia ratkaistaan viime kädessä tuomioistuimessa.

14 Oikeus kannella ja vaatia oikaisua

14.1 Kanteleminen

Voit kirjoittaa kantelun laillisuusvalvojalle, jos koet, että sinua on kohdeltu epäasiallisesti tai epäilet, että viranomainen tai virkamies ei ole noudattanut lakia tai täyttänyt velvollisuuksiaan. Ongelma- ja ristiriitatilanteissa olisi kuitenkin tärkeää pyrkiä selvittämään asia ensisijaisesti henkilökunnan kanssa keskustelemalla. Keskusteleminen henkilökunnan kanssa on yleensä nopein tapa selvittää asia.

Kantelu tehdään kirjallisesti ja sen voi kirjoittaa vapaamuotoisesti omalla äidinkielellään. Kantelusta tulee käydä ilmi kantelijan nimi ja yhteystiedot. Kanteluun on hyvä liittää myös mahdolliset asiaa koskevat päätökset sekä muut asiaan liittyvät asiakirjat. Kahta vuotta vanhemmasta asiasta tehtyä hallintokantelua ei tutkita, ellei siihen ole erityistä syytä.

14.2 Kantelun sisältö

1. Kantelussa on yksilöitävä, mihin Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen toimintaan tai laiminlyöntiin hänen arvostelunsa kohdistuu.
2. Kantelun tekijän tulee kantelussa esittää käsityksensä siitä, millä perusteilla hän pitää Rikosseuraamuslaitoksen tai virkamiehen menettelyä virheellisenä.
3. Kantelussa tulisi esittää tieto arvostelun kohteena olevan menettelyn tai laiminlyönnin ajankohdasta.
4. Kantelussa olisi hyvä ilmoittaa, onko samaa asiaa koskeva kantelu vireillä muualla.

14.3 Kantelun lähettäminen laillisuusvalvontaviranomaiselle

Rikosseuraamuslaitoksen, sen yksiköiden ja virkamiesten toiminnan lainmukaisuutta valvotaan Rikosseuraamuslaitoksen sisäisellä valvonnalla. Lisäksi Rikosseuraamuslaitoksen toimintaa valvoo muun muassa eduskunnan apulaisoikeusasiamies. Kantelua ei voi tehdä samasta asiasta useammalle kuin yhdelle

laillisuusvalvontaviranomaiselle. Listan vankiloiden toimintaa valvovista viranomaisista löydät esimerkiksi osastosi ilmoitustaululta. Voit postittaa kantelukirjeesi itse suoraan laillisuusvalvontaviranomaiselle tai pyytää vankilan henkilökuntaa lähettämään kantelukirjeesi puolestasi.

Rikosseuraamuslaitos ei ole toimivaltainen tutkimaan terveyden- tai sairaanhoitoa koskevia kanteluasioita. Vankiterveydenhuollon yksikön järjestämän ja tuottaman vankien terveyden- ja sairaanhoidon lainmukaisuutta valvoo aluehallintovirasto.

14.4 Oikaisuvaatimukset

Oikaisuvaatimus on ensisijainen oikeussuoja- ja muutoksenhakekeino. Eri seuraamuksia koskevissa laeissa (vankeuslaki 20 luku 1 §, tutkintavankeuslaki 15 luku 1 §, laki valvotusta koevapaudesta 40 §) on lueteltu ne Rikosseuraamuslaitoksen päätökset, joihin saa vaatia oikaisua. Päätökseen, johon saa hakea oikaisua, liitetään oikaisuvaatimusosoitus.

Oikaisuvaatimusosoituksessa on ohjeet oikaisuvaatimuksen tekemisestä. Oikaisuvaatimus tulee tehdä kirjallisesti seitsemän päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista.

Oikaisuvaatimusasiassa annettuun päätökseen saa hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen.

Kanteluprosessissa ei lähtökohtaisesti käsitellä niitä päätöksiä, joihin voidaan hakea muutosta oikaisuvaatimusmenettelyssä. Kanteluprosessissa voidaan kuitenkin tutkia asian menettelyllisiä seikkoja, kuten esimerkiksi sitä, onko oikeus muutoksenhakuun toteutunut.

15 Henkilökunta ja asiointi

Kaikissa eteesi tulevissa kysymyksissä voit aina kääntyä vastuuvirkamiehesi tai muun vankilan henkilökunnan puoleen.

Vankilassa työskentelee ja vierailee myös vankilan ulkopuolisia toimijoita, joiden kanssa sinun on mahdollista keskustella ja osallistua heidän järjestämään monipuoliseen kuntouttavaan toimintaan. Näistä vankilan henkilökunnan ulkopuolisista toimijoista saat lisätietoa osastosi ilmoitustaululta sekä henkilökunnalta.

Vankilan henkilökuntaa voi tavata pyytämällä tapaamista asiointilomakkeella, joita saat osaston toimistosta ja henkilökunnalta kysymällä. Henkilökunta ottaa sinuun yhteyttä mahdollisimman pian. Virkamiehen työmatkat tai muut poissaolot voivat viivästyttää vastaanotolle pääsyä. Vankilassa työskentelee mm. vartijoita, rikosseuraamusesimiehiä,

yksikönpäällikkö, apulaisjohtajia, erityisohjaajia, opinto-ohjaaja, ohjaajia, lääkäri, sairaanhoitajia, pastori ja työnjohtajia.

Vankilan johto vastaa vankilan toiminnasta ja turvallisuudesta sekä vankeja koskevista päätöksistä.

Sukevan vankila kuuluu Pohjois-Savon rikosseuraamuskeskukseen, jonka johtaja on Juha Parkkisenniemi. Vankilan yksikönpäällikkö on Jari-Pekka Holopainen. Yksikönpäällikkö vastaa laitoksesta ja sen toiminnasta kokonaisuudessaan sekä tekee päätökset vangin valvotusta koevapaudesta (pois lukien elinkautista vankeusrangaistusta suorittavat, sekä kokorangaistusta suorittavat, joista päättää operatiivisen vastuualueen johtaja).

Turvallisuudesta vastaava apulaisjohtaja on Tuomas Hanhikangas. Hän vastaa vankilan turvallisuudesta ja toimii vankilan johtajan 1. sijaisena.

Toiminnoista vastaavia apulaisjohtajia on kaksi. Apulaisjohtaja Saija Keränen toimii kuntoutustoiminnan esihenkilönä ja vastaa mm. vankien poistumislupa-asioista. Apulaisjohtaja Maarit Kuusela vastaa opiskeluista, työtoiminnoista ja toimintoihin sijoittamisesta.

Voit kysyä osaston henkilökunnalta tavoitettavan henkilön nimeä. Työntekijään otetaan aina yhteyttä asiointilomakkeella, joka toimitetaan osastolla olevaan postilaatikkoon. Työntekijä ottaa sinuun yhteyttä.